

KULTUR

Kv Gråbröder 16

Lund fornlämning nr 73:1,
Lund stad och kommun, Skåne
Arkeologisk undersökning 2015

KULTURMILJÖRAPPORT 2018:6

IVAN BALIC

KULTURHISTORISKA FÖRENINGEN FÖR SÖDRA SVERIGE

Innehåll

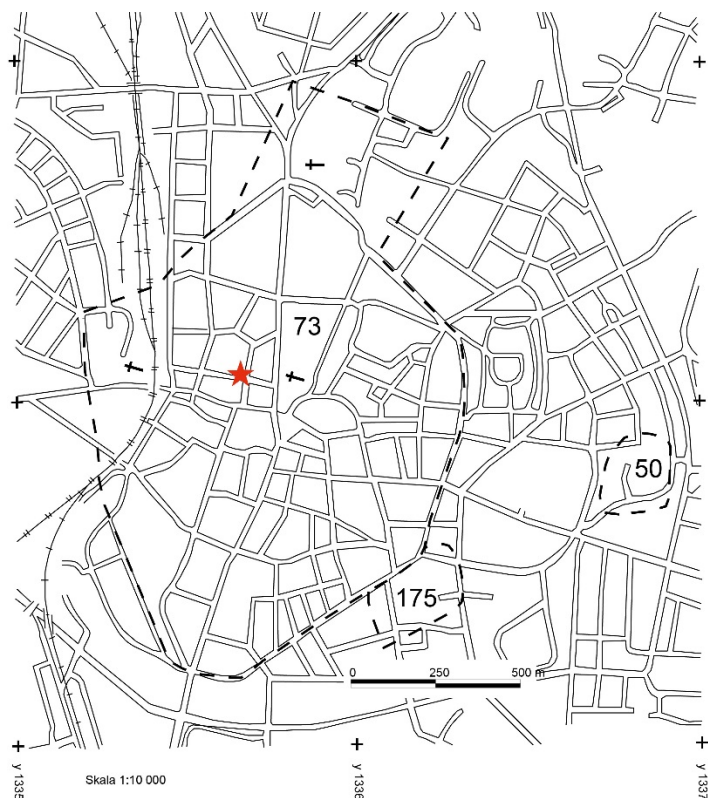
Sammanfattning	2
Inledning	3
Fornlämningsmiljö	3
Tidigare arkeologiska iakttagelser	4
Genomförande och resultat	5
Administrativa och tekniska uppgifter	10
Referenser	11
Otryckta källor	11
Bilagor	11
<i>Ritningar</i>	<i>12</i>
<i>Fyndlista.....</i>	<i>17</i>

Sammanfattning

En arkeologisk förundersökning gjordes i samband med dränerings- och grundtättningsarbeten inom kv Gråbröder 16 i Lund (Lst: 431-1652-2015). Fastigheten omfattar ett område där det medeltida Gråbrödersklostret tidigare låg. Arbetena berörde två områden, ett längs fastighetens fasader mot Klostergatan och Stora Gråbrödersgatan, samt ett inne på fastighetens västra innergård. Undersökningen genomfördes av Kulturen (Kulturens projektnummer 61000-374).

I schakten utmed Klostergatan och Stora Gråbrödersgatan dokumenterades omfattande raseringslager från rivningen av klostret samt grundmurar efter klosterkyrkan. Även skelettdelar påträffades, varav majoriteten var omgrävda och påträffades i nedgrävningen för den stående byggnadens källare. En intakt grav i Stora Gråbrödersgatan dokumenterades och undersöktes delvis. Den påträffades i den djupast liggande delen av schakten i gatumark där också välbevarade kulturlager konstaterades, ned till ett djup av 2,30 m under markytan. Kulturlagrens hela omfattning kunde inte konstateras, då moränleran inte påträffades.

På innergården varierade schaktdjupet mellan 0,90 m och 1,80 m under markytan och omfattade till stora delar moderna lämningar, samt raseringslager från rivningen av klostret. Endast en tegelmur påträffades som sannolikt är av efterreformatoriskt ursprung, då den påträffades mycket ytligt, endast 0,25 m under markytan. Välbevarade kulturlager kunde dokumenteras under raseringslagret från rivningen av klostret ned till ett djup av 1,80 m under markytan.

Figur 1. Lunds medeltida stad, fornlämning 73, med platsen för undersökningen markerad med en röd stjärna.

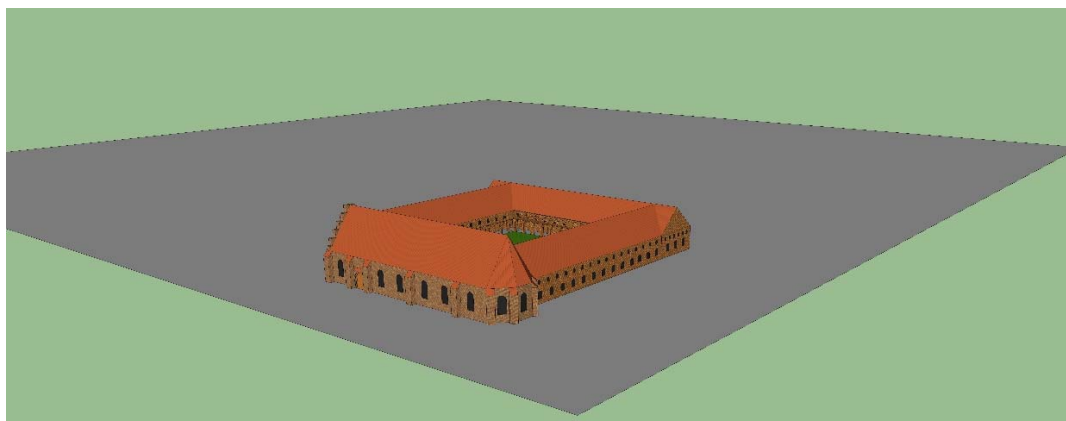
Inledning

I samband med att dränerings- och grundtättningsarbeten gjordes inom kv Gråbröder 16 i Lund, genomfördes en arkeologisk förundersökning i form av en schaktningsövervakning enligt Länsstyrelsens beslut (Lst.dnr 431-1652-2015). Arbetena berörde två områden, ett längs fastighetens fasad mot Klostergatan och Stora Gråbrödersgatan, samt ett inne på fastighetens västra innergård. Schakten handgrävdes med hjälp av bilningsmaskiner för att bryta upp de tätt sammanpackade raserings- och kulturlagren. Området ligger i de centrala delarna av Lunds medeltida stad, fornlämning 73:1 och omfattar ett område som under stora delar av medeltiden utgjorde delar av Gråbrödrakonventet.

Fornlämningssmiljö

Kv Gråbröder 16 är beläget centralt i det medeltida Lund, ett stenkast väster om domkyrkan. Gråbrödernas konvent i Lund grundades år 1238 på tomtmark som bland annat motsvarar den aktuella fastigheten. Sannolikt skänktes marken till Franciskanerkonventet av biskop Uffe samma år och själva kyrkobyggnaden stod troligen klar omkring år 1240 (Andrén 1980 s 16, 1984 s 19, 116, Carelli 1993 s 6, 44). År 1276 invigdes kyrkogården väster om kyrkan och trädgården som låg norr där om. År 1438 inrättades även ett studium generale på klostret, vilket innebar att Nordens första universitet var upprättat (Blomqvist 1951 s 185). Under medeltiden var kvarterets tomtmark

orienterad mot Stora Gråbrödersgatan i öster, och den medeltida Mellomgatan i väster. Mellomgatan löpte tvärs igenom dagens kvarter och utgjorde konventets västra gräns (figur 3). År 1538 revs klostret på order av Christian III och år 1586 kunde inga större rester efter klostret längre ha urskiljas (Carelli 1993 s 6).

Figur 2. Rekonstruktion av Gråbrödersklostret sett från sydöst. Rekonstruktion Ivan Balic.

Tidigare arkeologiska iakttagelser

Flera arkeologiska undersökningar och iakttagelser har genom åren gjorts i den södra delen av kv Gråbröder, i Klostergatan och i Stora Gråbrödersgatan. Nedan följer en kort sammanfattning av dessa samt en plan över undersökningarnas läge.

År	Ärende
1905	I samband med husbyggnation inom Gråbröder 16 gjordes flera observationer i Klostergatan, bland annat av två gravar innehållande svärd. Mur av tegel påträffades i västra delen av innergården till Gråbröder 14, samt ett tegelgolv och kullerstengolv. En tegelmur påträffades även vid innergårdens sydöstra del.
1906	Tegelmurar efter ett hus på innergårdens mitt. Nedre delen bedömdes som medeltida, övre delen byggdes på under 1600-tal. Medeltida formtegel påträffat. Huset dokumenterades och revs år 1906.
1907	Grund av gråsten vid innergårdens sydöstra del. Bredd större än 0,8 m. Medeltida formtegel påträffat.
1948	Flera grundmurar påträffade, varav en murgrund av gråsten i östra området, troligen samma mur som påträffades 2010 något österut. En tegelmur intill befintligt hus i öst, även påträffat 2010 samt även en tegelmur i det sydvästra området, troligen en förlängning av mur som påträffades 1999. Murar tillhörande senmedeltida stenhus som revs 1906 för nybyggnation dokumenterades på innergårdens norra halva.
1999	Flera grundmurar påträffades på kv Gråbröder 14, tillsammans med en storstenstegelmur i närheten av porten. Ett raseringslager med formtegel framkom i det nordsydliga schaktet, innehållandes murtegel, takpannor av typ munk- och nunna med fogbruk, kalkklumpar samt ett treklöverformat formtegel. En tegelmur som troligen kan kopplas samman med muren som anträffades år 1948. I 1948 års rapport är dokumentationen knapphändig men placeringen stämmer bra överens som en förlängning av en tegelmur. I dokumentationen från år 1999 beskrivs att man kunde se toppen av en tegelmur i schaktbotten. Muren omgavs på båda schaktsidor av raseringslager. Ett medeltida treklöverformat formtegel kunde dokumenteras (Rönn 1999).

2010	Ny vattenservis. Schakt A var ca 42 m och löpte från Stora Gråbrödersgatan och in tilltrevåningsfastigheten på innergården. Stora delar av kulturlager och byggnadslämningar konstaterades vara bortschaktade sedan tidigare, men punktvís fanns grundmurar av gråsten och rött storstenstegel bevarade. Fem olika grundmurar påträffades i området, både tegelmurar och murar med blandat material. Stora mängder raseringslager fanns kring murarna. Schakt B var ca 5 m och där påträffades en äldre tegelmur som återanvänts som grundmur i en senare byggnad med gult tegel. Schakt C uppvisade mindre raseringslager förutom i schaktets södra del. I schaktet påträffades en grundmur av medeltida rött storstenstegel, uppförd på en syll av stora gråstenar. Den utgör troligen en del av klosteranläggningen då den täcktes av kalkbruk och raseringsmaterial. Inkilad mellan grundstenarna påträffades ett formtegel och fler formtegel hittades i schaktmassorna. Omedelbart norr om denna grundmur var kulturlagren av annan karaktär, mer som fin trädgårdsjord. En tegelmur anlagd direkt på kulturlagren fanns 3,00 m norr om grundmuren ovanpå den äldre trädgårdsjorden. Muren kan vara resterna efter en enkel tegelmur som avgränsade klosterområdet (Guldåker 2011).
2014	I samband med en vattenläcka i det interna värmesystemet till fastighet kv Gråbröder 14, genomfördes en arkeologisk schaktningsövervakning. Läckan skulle åtgärdas genom att en ny cirka 10,00 m lång ledning skulle koppla ihop två fastigheter exterriört och vidare utnyttja befintliga rör interiört. I den första etappen påträffades ett intakt tegelgolvet lagd med medeltida storstenstegel, 0,50 m under dagens marknivå. Golvet tillhörde en efterreformatörisk byggnad är tegel troligen hämtats från det medeltida Gråbrödraklostret, vars byggnader revs vid reformationen. Under golvet påträffades en gråstensmur som sannolikt tillhört det medeltida Gråbrödraklostret. Norr om den äldre gråstensmuren framkom en äldre markhorisont som var samtida med klostret. Där framkom det bland annat bryggerirester och köksavfall. Andra etappen följde det gamla schaktet för varmvatten. Sträckningen berörde bland annat flera grundmurar av gråsten som troligen ingått i Franciskanernas klosterkomplex (Guldåker 2015).

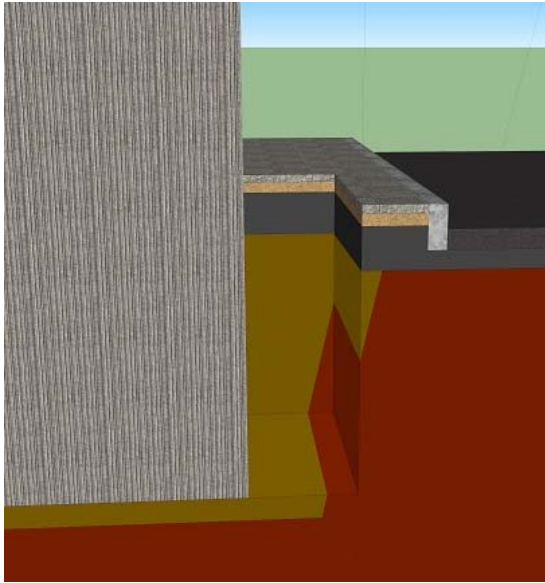
Genomförande och resultat

Den arkeologiska förundersökningen gjordes i samband med dränerings- och grundtättningsarbeten inom kv Gråbröder 16 i Lund. Fastigheten omfattar ett område där det medeltida Gråbrödersklostret tidigare låg. Arbetena berörde två områden, ett längs fastighetens fasader mot Klostergatan och Stora Gråbrödersgatan, samt ett inne på fastighetens västra innergård. Samtliga schakt handgrävdes, delvis med hjälp av bilningsmaskiner då befintliga murar eller kompakta raseringslager framkom. Då personal från Kulturen anlände hade ett schakt redan börjat grävas, men hade då i huvudsak berört yngre massor. Personalen på plats talade inte svenska, förutom en yngre anläggningsarbetare som agerade tolk. Hela arbetsförloppet gjorde det antikvariska arbetet tungrovt med bland annat svårigheter att planera arbetsinsatserna.

Figur 3. Schakten handgrävdes, delvis med hjälp av bilningsmaskiner då befintliga murar eller kompakta raseringslager framkom.

Schaktet i Klostergatan löpte längs den befintliga byggnadens södra fasad, fram till korsningen med Gråbrödragatan, där det vek av mot norr. Schaktet var ca 21 m långt, ca 1,20 m brett och ca 1,90 m djupt. Den stående byggnaden är försedd med källare och tillhörande ljusbrunnar som tidigare avgränsades med en mur parallellt med huslivet. Muren bröts upp vid schaktningen och den visade sig delvis vara byggd med äldre tegel samt sten som tillvaratagits då byggnaden uppfördes. Schaktkanten för den befintliga byggnadens frischakt mot Klostergatan var släntad vilket innebar att det aktuella schaktets översta del huvudsakligen berörde återfyllningar kring byggnaden (figur 2). Schaktets utförande och karaktär, särskilt med tanke på närliggande schakt i gatan för fjärrvärme och va-ledningar, medförde att tiden i schaktet begränsades av säkerhetsskäl. Sektionsdokumentationen gjordes utifrån dessa premisser och är därför delvis av schematisk karaktär. I de återfyllda massorna påträffades skelettdelar som härrörde från gravar som grävdes bort i samband med att den stående byggnaden anlades.

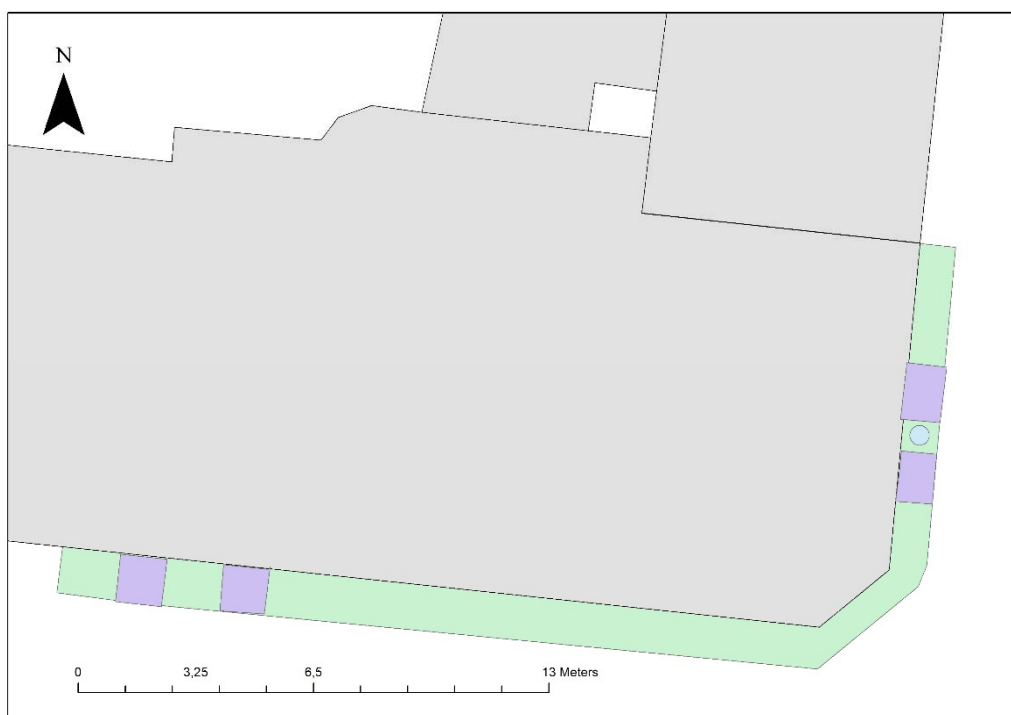
Figur 4. Schematisk skiss över schaktet i Klostergatan. Det återfyllda släntade frischaktet som grävdes i samband med att byggnaden uppfördes är markerade med ljusbrun färg. Äldre kulturlager är markerade med mörkare rödbrun färg. Det nu aktuella schaktet grävdes vertikalt vilket innebar att den exponerade schaktkanten mot Klostergatan både omfattade det igenfyllda frischaktet och äldre kulturlager.

I schaktet påträffades kraftiga raseringslager från rivningen av klostret samt senare bebyggelse ned till ett djup av ca 1,30 - 1,40 m under markytan. Därunder framkom grundmurar som tolkas höra till klosterkyrkan. Nederst i schaktet dokumenterades ett kulturlager som tolkas utgöra de lager genom vilka gravarna var grävda, det vill säga den medeltida kyrkogårdens brukningsnivå. Ingenstans i schaktet påträffades moränlera och kulturlagerdjupet kan förväntas var åtskilligt större. I schakten dokumenterades flera större nedgrävningar, bland annat för avlopp och kablar.

Figur 5. Schaktets utförande och markförhållandena i området med omfattande utschaktning i Klostergatan medförde att tiden i schaktet begränsades av säkerhetsskäl. Ett kraftigt raseringslager påträffades ca 1.30 – 1,40 m under markytan, i höjd med måttbandet på fotografiet.

Schaktet längs Stora Gråbrödersgatan var ca 13 m långt, ca 1,20 m brett och mellan 1,30 - 2,80 m djupt. I anslutning till Klostergatan var sedan tidigare en brunn satt och inga bevarade lämningar kunde här iakttas. I den norra delen vid en portgång in till innergården, var schaktet ca 2,30 m djupt. Denna del av schaktet dominerades av ett avloppschakt i vilket hjässan på ett Höganäsrör blottlades i botten på schaktet. Av säkerhetsskäl, bland annat på grund av ett betongrör som låg längs den östra schaktkanten, sattes stämp längs hela schaktets östra sida varför sektionsdokumentation inte kunde upprättas på denna del. En mindre sektionsdokumentation gjordes av dess västra sida, under portgången. I schaktet påträffades flera grundmurar, varav två som inte var genombrutna i samband med tidigare schaktningsarbeten. För att undvika skador på lämningarna sattes en uppsamlingsbrunn för dräneringen mellan murarna, varifrån vattnet pumpas upp till den nya ledningen.

Figur 6. Planritning över schakten längs Klostergatan och Stora Gråbrödersgatan. Påträffade grundmurar är markerade med lila

Schaktet inne på den västra innergården grävdes längs byggnadernas grundmurar på den västra, östra och södra sida. Schaktbredden varierade mellan ca 0,50 m till ca 1,10 m. På en punkt, där en brunn sattes var djupet ca 1,80 m under markytan. Brunns gropen var för liten och för djup för noggrannare dokumentation varför en schematisk sektionsbeskrivning gjordes. Sammanlagt grävdes ca 35 löpmeter schakt på innergården som främst berörde sentida lämningar, samt raseringslager från rivningen av klostret. Bara i brunns gropen översteg schaktdjupet raseringslagrens omfattning. Ingen moränlera kunde konstateras i schakten och kulturlagertjockleken kan förväntas vara betydligt större än de aktuella ingreppens omfattning. Endast en mur påträffades, vilken sannolikt var av senare datering, då den påträffades mycket ytligt, endast 0,25 m under markytan. Muren

kunde undvikas och lämnades intakt. Inga skelettdelar eller gravar påträffades vid arbetena på innergården vilket kan indikera kyrkogårdens utbredning mot norr i området.

Figur 7. Planritning över schaktet på den västra innergården markerat med grönt.. Brunsgropen är markerad med blått, en tegelmur med rött och ett kalkbruklager med grått.

Administrativa och tekniska uppgifter

Länsstyrelsens beslut, dnr	431-1652-2015	Fornlämning nr/art	RAÄ 73:1
Socken/stad	Lund	Kulturens projektnummer	61000-374
Landskap	Skåne	Län	Skåne
Kommun	Lund	Trakt/kvarter/fastighet	Kv Gråbröder 16

Typ av exploatering	
Uppdragsgivare	Malmö Byggentreprenad HB
Typ av undersökning	FU
Ansvarig institution	Kulturen
Fältarbetsledare	Ivan Balic
Övrig personal	-
Fältarbetstid	2015-01-23 – 2015-02-26

Fälttid	
Arkeolog	25
Maskin	-

Undersökningens omfattning	
Yta	45 m ²
Kubik	52 m ³
Schaktmeter	33

Kostnad för arkeologi	
Fältarbete	25 x 750= 18 750 SEK
Rapport	25 x 750= 18 750 SEK
Konservering	-
Makrofossilanalyser	-
Övrigt	-
Summa:	37 500 SEK

Kostnad övrigt	
Maskiner	-
Bodar	-
Övrigt	-
Summa	-

Summa, faktisk

Summa, beslutad Enligt löpande kostnad

Fyndmaterial (förvaring m.m.)	KM 95489:1-16 förvaras efter fyndfördelning på Kulturens magasin Diabasen.
Arkivmaterial, förvaring	Efter fastighetsbeteckning i Kulturens LA arkiv
Ritningar, dokumentation	7 st A3 plan- och sektionssritningar i skala 1:20, 1:100
Foto	29 digitala fotografier
Analys	-
Övriga upplysningar	-

Referenser

Andrén, A. 1980. Lund. *Medeltidsstaden 26*. Rapport. Riksantikvarieämbetet och Statens Historiska Museer. Stockholm.

Andrén, Anders. 1984. Lund. Tomtindelning, ägostruktur, sockenbildning. *Medeltidsstaden 56*. Rapport. Riksantikvarieämbetet och Statens Historiska Museer. Stockholm.

Blomqvist, Ragnar. 1951. *Lunds Historia. 1 Medeltiden*. Lund.

Carelli, Peter. 1993. Gråbrödraklostrets kyrka i Lund. Arkeologisk schaktövervakning i Klostergatan 1992. *Rapport över arkeologisk undersökning, nr 4*. Kulturen, Lund.

Guldåker, A. 2011. Kv Gråbröder 14, Lund. Arkeologisk förundersökning 2010. Arkeologiska arkivrapporter från Lund, Nr 381. Kulturen, Lund.

Guldåker, A. 2015. Kv Gråbröder 14, Lund. Fornlämning 73:1. Lunds kommun, Skåne. Arkeologisk förundersökning 2014. Kulturmiljörapport 2015:16. Lund

Rönn, Viveka. 1999. Kv Gråbröder 14. Arkeologisk förundersökning. Kulturen, Lund.

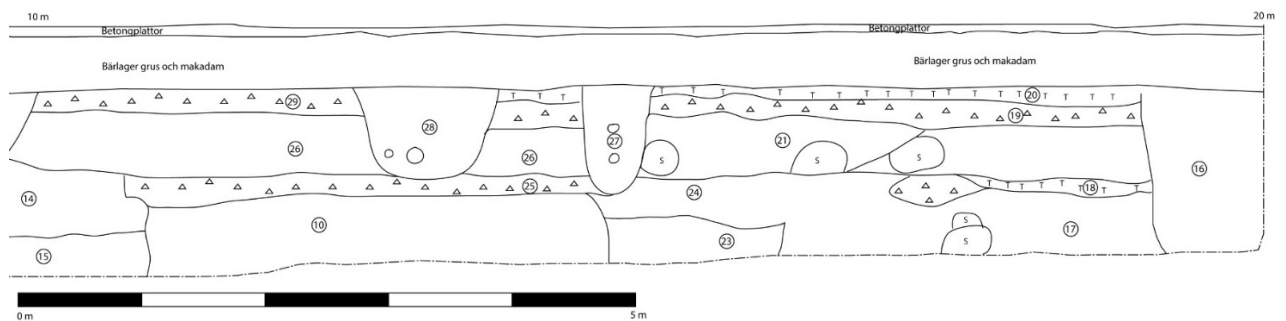
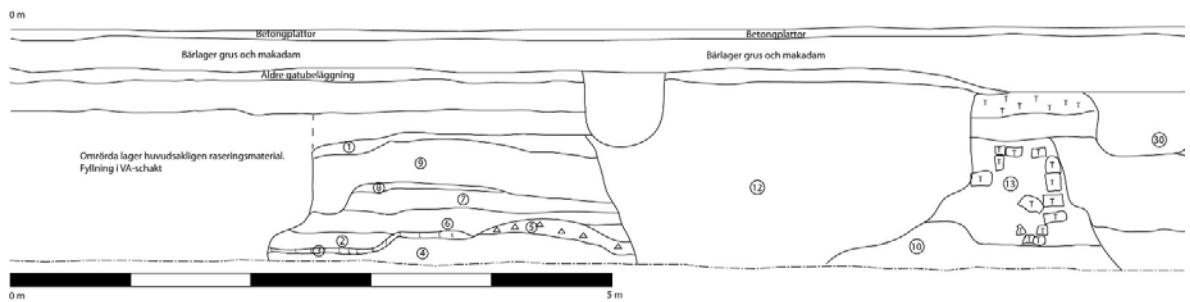
Otryckta källor

Utdrag ur Arkeologiska Generalkartan. Kv Gråbröder 16.

Bilagor

1. Ritningar
2. Fyndlista

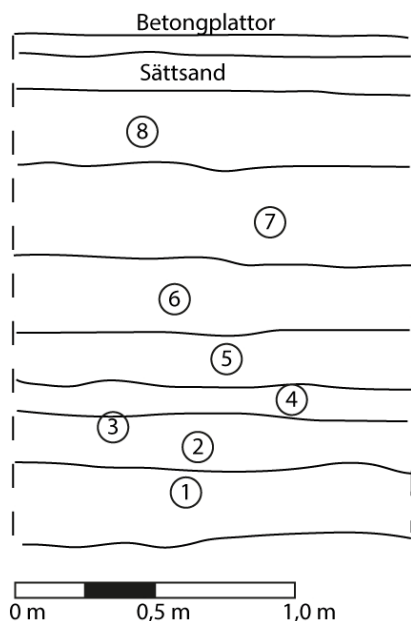
Ritningar

Klostergatan sektion mot söder.

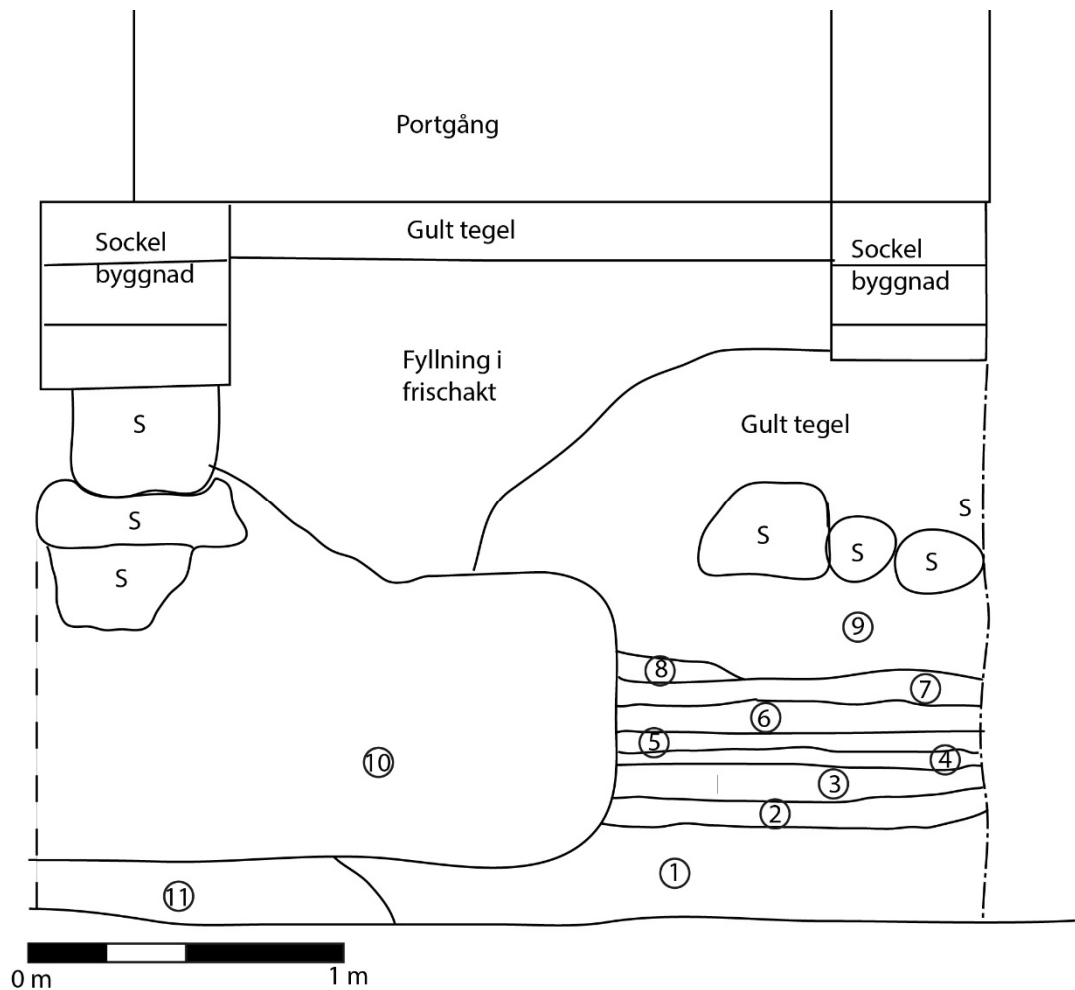
Lagerbeskrivning: 1. Lerigt och fett kulturlager med träkol. Lagret var kompakt, lite fuktigt, homogent med tydliga kontaktytor nedåt. Lagret låg som en lins i ett tjockt lager av rivningsmaterial. 2. Ett lager som var något fuktigt och i stort sett består av träkol. Tolkas som delar av en byggnad som brunnit på plats, exempelvis ett bjällklag. 3. Ett lager av gul grön lera med inslag av småsten som var kompakt, fuktigt och finkornig. Lagret var finkornigt med tydliga kontaktytor. 4. Kulturlager med högt organiskt innehåll. Lagret var brungrått, homogent, fett, lerigt, fuktigt och välbevarat. Det innehöll träkol och var något kompakt. Tolkas vara kyrkogårdslager, det vill säga den nivå från vilken kyrkogården brukades. 5. Ren kalk med inslag av grus, sand och med en hård kant gjord av kalkbruk. 6. Brungrått kulturlager som var lerigt, fett och välbevarat med inslag av småsten tegelkross och kalkbruk. Lagret tolkas vara påfört, men med ett varierat innehåll. Även större sten fanns i lagret. 7. Rivningslager med storstenstegel, rikligt med kalkbruk och tegelkross. Utlagt som utjämning bärlager. 8. Grått kulturlager som var fuktigt, fett, lerigt och fuktigt. Vidare var det välsorterat, med tydliga kontaktytor och homogen karaktär samt innehöll lerprickar. 9. Omfattande rivningslager bestående av tegel och kalkbruk. 10. Kulturlager med högt organiskt innehåll. Lagret var brungrått, homogent, fett, lerigt, fuktigt och välbevarat. Det innehöll träkol och var något kompakt. Tolkas vara kyrkogårdslager, det vill säga den nivå från vilken kyrkogården brukades. 12. Fyllning i va-schakt bestående av omrörda rivningsmassor och kulturlager. 13. Mur som bestod av flera skift slarvigt lagt tegel med kalkbruk. Bruket verkar inte bara ha använts som sammanfogning utan även bitar av kalkbruk har även slängts i muren. 14. Fyllning i nedgrävning bestående av ett grått kulturlager som var lerigt och innehöll sand, tegelkross, kalkbrukskross och kalk. 15. Fyllning i nedgrävning bestående av ett grått kulturlager som var lerigt och innehöll sand, tegelkross, kalkbrukskross och kalk. Snarlikt lager 14 och kontaktytan var diffus mellan dem. Nedgrävningen kan vara av medeltida ursprung. 16. Fyllning i större modern nedgrävning och bestod av grått kulturlager som var något torrt och grusigt. Innehöll tegelkross, bitar av både rött och gult tegel, tegelkross, kalkbruk, kalkprickar och lerfläckar. 17. Gråbrunt lerigt kulturlager relativt kompakt, fett, fuktigt med relativt stora komponenter av tegel, kalkbruk, träkol och grus. Möjligen rör det sig om en fyllning runt en grundmur hörande till kyrkan. Stenarna var exponerade då källaren i den stående byggnaden grävdes och delvis varit pågjutna med betong. 18. Ett lager med glesst tegel blandat med ett gråbrunt kulturlager som var grusigt, fuktigt, fett med ett inslag av kalkbruk, träkol. Mycket svårt att se kontaktytorna. Utgör förmodligen resterna efter plundring av muren i samband med att kyrkan raserades. 19. Kalkbrukslager bestående

av kalkbrukskross med inslag grått kulturlager samt sten. Utlagt packat lager. 20. Ett lager bestående av storstenstegel och vitt, inte särskilt hårt kalkbruk med relativt liten ballast som var smuligt och fett. Lagret ligger i en jämn nivå och teglet var delvis helt och möjligen rör det sig om en gårdsplan eller ett golv. 22. Skalmur i botten på schaktet som bestod av packat tegel, sand och kalkbrukskross. 23. Fyllning i en nedgrävning som bestod av grått kulturlager med enstaka träkolsprickar. Lagret var fett fuktigt och välbevarat samt innehöll i jämförelse med andra kulturlager på platsen, relativt lite raseringskomponenter. Nedgrävningen kan sträcka sig ned mot underliggande lager. 25. Lagret påminner mycket om lager 19 men var mindre fett, fuktigt, mer inslag av sand och grus. Innehöll något mera träkol och tegelkross. Lagret utgjorde ett stor utjämningslager under tegelyta och som sträcker sig över större delen av ytan. 27. Fyllning i kabelschakt bestående av omrörda kulturlager. 28. Fyllning i kabelschakt bestående av omrörda kulturlager.

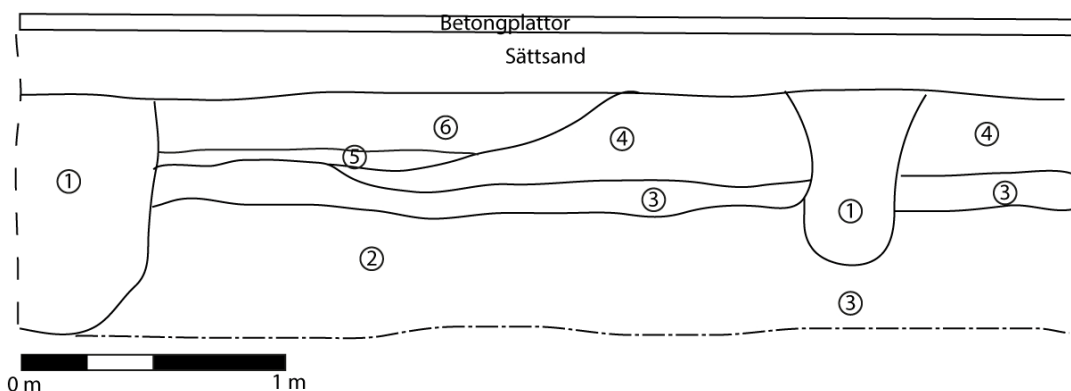
Sektion A. Schakt för brunn på den sydöstra delen av innergården.

Schaktdjupet var ca 1,80 m djup. Ej möjligt att arbeta i gropen på grund av dess djup och storlek. Sektionen är därför av schematisk karaktär. 1. Ett lager av grön gul lera som var kompakt, fuktig, välbevarad med inslag av brunt kulturlager och sand. Innehöll djurben och träkol. Kan utgöra en fyllning i en nedgrävning. 2. Ett grått lite smuligt kulturlager som var ganska fuktig samt innehöll träkol, småsten, kalkprickar och enstaka prickar av bränd lera. Det var välbevarat och kompakt med tydligt lagerskilje nedåt. Innehöll relativt mycket träkol. Tolkas som ett möjligt odlat lager eller del av en större fyllning. 3. Utgjorde en lins med en ökning av mängden bränd lera samt en lins med obränd lera i lager 2:s övergång mot överliggande lager. 4. Ett kulturlager med ett mycket stort inslag av träkol som var fuktigt, fett, smetigt med inslag av tegelkross och kalkbruk. Mycket tydliga kontaktytor. Tolkat som ett utlagt lager bestående av avröjda brandpåverkade massor. 5. Sandigt kulturlagerlager med relativt mycket raseringslager som var något löst, torrt smuligt med en mycket tydlig kontaktyta nedåt. Innehöll träkol, något större bitar kalkbruk och tegelkross. Tolkas som ett utlagt lager, som lagts ut under klostrets brukningstid. 6. Ett tegelgolv som ligger i kalkbruk. Flera skiktningar ovan tegelgolv tolkas som raseringsmaterial. Grusigt lager som bestod av avröjt rivningsmaterial från klostret och som innehöll tegel, kalkbruk och lite större stenar. 8. Sandigt kulturlager med inslag av raseringsmaterial. Tolkas som sentida odling.

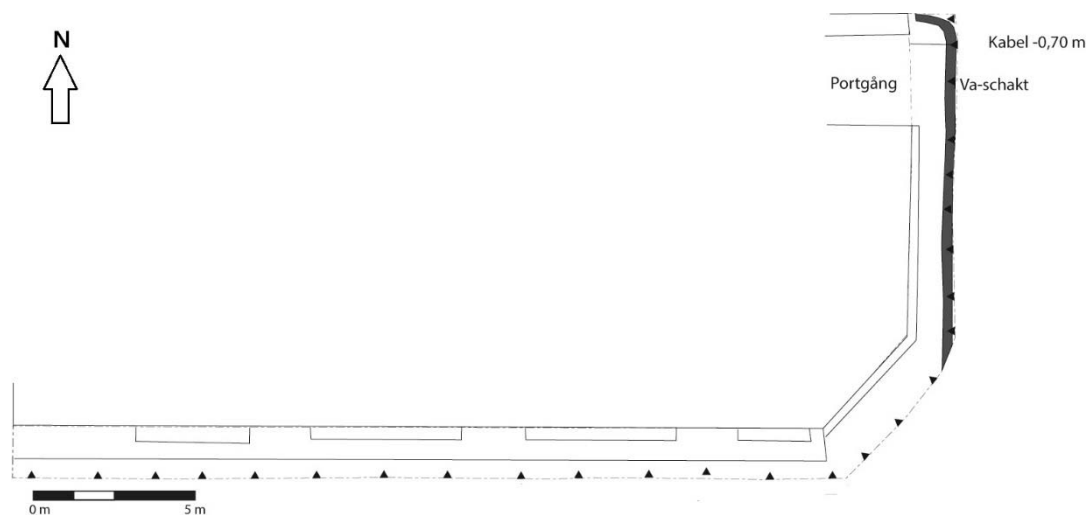
Schakt längs Stora Gråbrödragatan. Sektion vid porten mot norr.

Lagerbeskrivning: 1. Ett lager med bland annat kalkbruk som låg i flera skikt. Rent kalkbruk i de övre delarna men med ett inslag av kulturlager i de nedre. Tolkas som ett underlag för ett borttaget golv som varit satt i kalkbruk, samt underliggande fyllning i nedgrävning. 2. Kalkbruk i vilket ett golv varit satt i. 3. Ett lager med gul lera som eventuellt utgjorde ett golvlager. 4. Ytterligare ett lager med gul lera som även detta kan ha utgjort ett golv. 5. Grått rivningslager som huvudsakligen bestod av kalkbruk uppblandat med kulturlager. Det innehöll småsten, tegelkross och en aning träkol. Torrt, mycket finkornig, något lös med tydliga kontaktytor innehållande relativt mycket kalkbruk i överytan. 6. Gråbrunt kulturlager med träkol och relativt mycket större bitar tegel. Lite fuktigt, fett med inslag av sand och grus. Tydliga kontaktytor, relativt välbevarat. Troligen utjämningslager. 7. Lagret liknar föregående lager och utgör underlag för ovanliggande kalkbruk. 8. Gulgrönt smuligt kalklager med relativt stor ballast. Relativt rent men avröjt. Tolkas som ett underlag. 9. Raseringslager av modern karaktär som har med byggandet av befintliga bygganden att göra. 10. Söder om detta en större nedgrävning fylld med blandat material av stenar, kulturlager och tegel, men ej så mycket rivningsmaterial. 11. Svart mycket fuktigt, mycket fett och smetigt kulturlager med tydliga lagerskiljen. Innehöll mycket träkol men inget tegel eller kalkbruk.

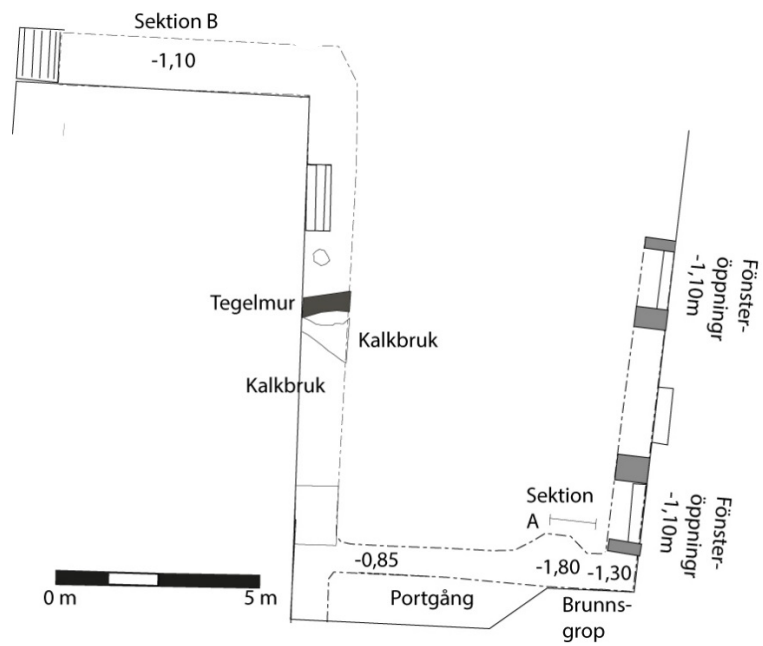

Sektion B, Innergården

Lagerbeskrivning: 1. Fyllning i nedgrävning för kabel, bestående av omrörda massor. 2. Raseringslager bestående av kalkbruk, tegelkross och taktegel. Eventuellt rivningsmaterial från Gråbrödraklostret. 3. Brungrått kulturlager som var lerigt och fett. Innehöll kalkbitar, tegelbitar och inslag sand och grus. Något torrt och luckert med otydlig kontaktyta mot underliggande lager. 4. Brungrått lerigt kulturlager som var mycket finkornigt, fett, smetigt och fuktigt med inslag av små tegelbitar, bränd lera, små bitar kalkbruk, träkol och lerprickar. Avröjd i den västra delen. Tolkas som efterreformatorisk odling. 5. Brunt grus med linser av matjord. Delvis avröjt lager eller sättsand utlagt efter avröjningen. 6. Brungrått lerigt kulturlager som var fuktigt, fett och med inslag av tegelkross, kalkbruk, träkol och i den övre delen gasverksslagg. Tolkas som ett utlagt lager som utgjorde en bakgård. 7: Fyllning i ett modernt stolphål som bestod av lager 6.

Planritning över schaktets utbredning och placering längs Klostergatan och Stora Gråbrödersgatan

Planritning över schaktets utbredning och placering inne på den västra bakgården.

Fyndlista

Kv Gråbröder 16, Lund
Arkeologisk undersökning 2015
KM 95489:1-16

Fyndnummer	Kontext	Material	Sakord	Formtyp	Undertyp	Del	Antal	Vikt, g.	Kommentarer
1	25	Keramik	Kärl	Fajans, Holländsk	Kanna	botten	1	24	
2	25	Keramik	Kärl	Yngre rödgods, odefinierat	Fat	myrning	2	34	
3	25	Keramik	Kärl	Yngre rödgods, odefinierat	Oidentifierad	Odefinierad	4	56	
4	25	Keramik	Kärl	Yngre rödgods, odefinierat	Oidentifierad	buk - botten	1	59	
5	25	Keramik	Kärl	Yngre rödgods, odefinierat		myrning	2	48	
6	25	Keramik	Kärl	Yngre rödgods, odefinierat	Oidentifierad	Odefinierad	1	10	
7	25	Keramik	Kärl	Yngre rödgods, odefinierat	Oidentifierad	lyft-upphängningsanordning	2	135	
8	25	Keramik	Kärl	Yngre rödgods, odefinierat	Trebensgryta	fot	1	68	
9	25	Keramik	Kärl	Yngre rödgods, odefinierat	Oidentifierad	Odefinierad	1	26	
10		Keramik	Kärl	Yngre rödgods, odefinierat	Trebensgryta	fot	2	61	
11		Keramik	Pipa	Vitgods, odefinierad			1	2	
12		Keramik	Kärl	Yngre rödgods, odefinierat	Oidentifierad	Odefinierad	4	19	
13		Keramik	Kärl	Yngre rödgods, odefinierat	Oidentifierad	myrning	4	5637	

14		Järn	Spik				1	20	avförd
15		Koppar	Mynt				1		Ska förmodligen knytas till ett yngre raseringslager. I mycket dåligt skick. Sammanfogad med en bit lerkline. Avförd
16		Djurben	Hantverksavfall			Avsågad ledände	1	91	Påträffades i handgrävt dräneringsschakt där närmare fyndomständiger ej kunnat fastställas.

Arkeologiska arkivrapporter från Lund har övergått i serien Kulturmiljörapporter fr.o.m. 2013. I serien Kulturmiljörapporter har utgivits:

- 2017:22 Kv Eskil 20, Fornlämning 73:1, Lunds stad, Lunds kommun, Skåne. Arkeologisk undersökning 2017. Krister Kåm Tayanin.
- 2017:23 Kv Grynmalaren 38, Fornlämning 73:1, Lunds stad, Lunds kommun, Skåne. Arkeologisk undersökning 2016. Aja Guldåker.
- 2017:24 Håslövs stubbamölla, Södra Håslöv 18:2, Håslövs socken, Vellinge kommun, Skåne. Arbetsbeskrivning 2017. Henrik Borg, Olof Andersson.
- 2017:25 Kv Paradis 56, Fornlämning 73:1, Lunds stad, Lunds kommun, Skåne. Geoteknisk undersökning 2017. Aja Guldåker.
- 2017:26 Kv Kulturen 4-8, Fornlämning 73:1, Lunds stad, Lunds kommun, Skåne. Geoteknisk undersökning 2017. Aja Guldåker.
- 2017:27 Hallaröds kyrka, Hallaröd socken, Höörs kommun, Skåne. Rapport 2017. Carita Melchert.
- 2017:28 Hallaröds kyrka, Hallaröd socken, Höörs kommun, Skåne. Rapport 2017. Carita Melchert.
- 2017:29 Sandby 67:1, Fornlämning 93, Södra Sandby socken, Lunds kommun, Skåne. Arkeologisk förundersökning. Aja Guldåker.
- 2017:30 Kv Paradis 45, Lund. Fornlämning 73:1, Lunds stad och kommun, Skåne län. Geoteknisk undersökning 2017. Gertie Ericsson.
- 2017:31 Vombs by, fastigheten Vomb mfl, fornlämning Vomb 7:1, Vombs socken, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2015. Gertie Ericsson
- 2017:32 Kv Svartbröder 10, Lund. Fornlämning 73:1, Lunds stad och kommun, Skåne län. Geoteknisk undersökning 2017. Aja Guldåker.
- 2017:33 Flyinge kungsgård, Flyinge 22:40, Lunds kommun. Antikvarisk medverkan 2017. Carita Melchert.
- 2017:34 Norra Hultseröd 1:8, Billinge socken, Eslövs kommun. Antikvarisk medverkan 2017. Carita Melchert.
- 2017:35 Ramlösa Brunn. Ramlösa 2:6, Ramlösa 2:1 m fl., Helsingborgs kommun. Kunskapsunderlag. 2017. Henrik Borg, Christer Göransson, Daniel Melchert.
- 2017:36 Bangatan och Clemenstorget i Lund. Innerstaden 2:1, 3:1, 3:16 och 3:17, Lunds kommun. Översiktlig arkeologisk förundersökning 2017. Jan Kockum.
- 2017:37 Innerstaden 2:1, Lilla Råby bytomt, fornlämning nr 175, Lunds stad och kommun, Skåne. Arkeologisk förundersökning 2013. Nicklas Kronroth.
- 2017:38 Kv. Stådet 10, Lund. Fornlämning 73:1, Lunds stad, Lunds kommun, Skåne. Arkeologisk undersökning 2017. Krister Kåm Tayanin
- 2017:39 Innerstaden 3:32, fornlämning Lund 73:1, Lunds stad, Lunds kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2015. Johan Wallin.
- 2017:40 Fjärrvärmeledning mellan Lund och Dalby, fastighet Dalby S:4 mfl. Lunds kommun, Skåne län. Arkeologisk utredning 2017. Jan Kockum.
- 2017:41 Kv Apotekaren 11, Lund, fornlämning Lund 73:1, Lunds stad, Lunds kommun, Skåne län. Arkeologiska förundersökningar 2014 och 2015. Gertie Ericsson och Johan Wallin.
- 2017:42 Kv Trädgården 8, Lund, fornlämning Lund 73:1, Lunds stad, Lunds kommun, Skåne län. Arkeologisk förundersökning 2014. Ivan Balic.

2018

- 2018:1 Kv. Klockaren 19, Dalby. Fornlämning 40:1, Dalby socken, Lunds kommun, Skåne län. Arkeologisk förundersökning 2017. Mattias Karlsson.
- 2018:2 Falsterbo 2:25 – Kyrkogatan, Falsterbo. Fornlämning 15, Falsterbo socken, Vellinge kommun, Skåne. Arkeologisk undersökning 2016. Ivan Balic.
- 2018:3 Fjärrvärme mm i Lunds kommun, Skåne. Arkeologiska förundersökningar 2012-2013. Aja Guldåker.
- 2018:4 Hunehals borg, Hanhals 4:31, fornlämning Hanhals 71:1, Hanhals socken, Kungsbacka kommun, Halland. Forskningsundersökning 2016.
- 2018:5 Kv Toppen 14, Lund. Fornlämning 73:1, Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk undersökning 2017. Aja Guldåker.
- 2018:6 Kv Gråbröder 16, Lund. Fornlämning 73:1, Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk undersökning 2015. Ivan Balic.